Tütün Üretim ve Ticaretine İlişkin Yönetmelik Uygulanması

T.C. - 10.07.2010 Tarihli 27637 Sayılı Resmi Gazete - Tütün Üretimi İşlenmesi İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

10.07.2010 Tarihli 27637 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan:

TÜTÜN ÜRETİMİ, İŞLENMESİ, İÇ VE DIŞ TİCARETİ İLE İLGİLİ USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; tütün üretimi, üretici tütünlerinin alım satımı, tütünlerin işlenmesi, depolanması, tütün işleme tesislerinin kurulması, tütün iç ve dış ticareti, denetimi ve üretici ile alıcının hak ve yükümlülükleri ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; tütün tohumunun taşınması, ithali ve ihracı, tütün üretimi, üretici tütünlerinin alım-satımı ve denklenmesi, tütün satış merkezlerinin kurulması, açık artırma başlangıç fiyatının teknik olarak saptanması, tütünlerin işlenmesi, depolanması, iç ve dış ticareti ile tütün fireleri, tütün işleme tesislerinin kurulması, üretim izni, proje tadilatı ve devir işlemleri, tütün üretim, alım ve satımına dair yazılı sözleşmelerin düzenlenmesi ile bunların yürürlükteki mevzuat dahilinde izlenmesi ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alıcı:Tütün ticareti yetki belgesine sahip gerçek ve tüzel kişileri,

b) Fire: Tütünlerde; taşıma, depolama ve işleme faaliyetleri sırasında fiziksel ve kimyasal etkilerle meydana gelen toz, çürük, rutubet, kuru madde kaybı şeklinde ve fermantasyon sonucu madde dönüşümü nedeniyle ortaya çıkan, ekonomik değeri olmayan ve bu Yönetmelik ekinde yer alan azami oranları aşmayan kayıplar toplamını,

c) İşlenmemiş tütün:Üreticiler tarafından tarlaya dikilen, yetişerek olgunlaşan, daha sonra kırımı yapılarak değişik yöntemlerle kurutulan denklenmemiş veya kaba bir tasnife tabi tutularak çeşitli şekillerde denklenmiş tam ve yırtıklı tütün yapraklarını,

ç) İşlenmiş tütün: İşlenmemiş tütünlerin alıcılar tarafından, işleme tesislerinde çeşitli işlemlerden geçirilerek, belirli kriterlere göre yeniden tasnife tabi tutulması sonucu elde edilen ambalajlanmış tütün yapraklarını ve yaprak parçalarını,

d) .....yürürlükten kaldırılmıştır.

e) .....yürürlükten kaldırılmıştır.

f) Tam mahsul:Aynı parselden olmak üzere bir üretici tarafından üretilen tütünlerin tamamını,

g) Tütün eksperi:Tütün eksperliği yüksek okullarından veya muadili yerli ve yabancı okullardan lisans düzeyinde yüksek öğrenim diploması alarak mezun olmuş, tütün alım ve satım muayenelerini yaparak tütünlerin vasıf, değer ve nevilerini belirleyen, tütün işlemesi, bakımı ve fabrikasyonu konularında uzman olan, tütün eksperi veya tütün teknolojisi mühendisi unvanına sahip teknik elemanları,

ğ) Üretici: Tütün tarımı ile uğraşan ve çiftçi belgesine sahip gerçek ve tüzel kişileri,

h) Üretim merkezi: Tütün üretimi yapılan ilçeyi,

ı) Yazılı sözleşme: Alıcı ile üreticinin veya bunların temsilcilerinin ad ve adres bilgileri, tütünün cinsi, üretim yeri ve alanı, üretim miktarı, nevi tanımları ile nevi fiyatları, teslim şartları, ödemeyle ilgili hususlar, tarafların karşılıklı diğer yükümlülüklerinin yanı sıra özel hükümler de içeren ve “Bakanlıkça” belirlenen esaslara göre düzenlenen Tütün Üretim ve Alım-Satım Sözleşmesini,

i)Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

j) Bilişim sistemi:Bilgisayar, çevre birimleri, iletişim altyapısı ve programlardan oluşan veri işleme, saklama ve iletmeye yönelik sistemi,

k) TAGVİS:Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Portal Sistemi ile entegre çalışan tütün, tütün mamulleri ve alkol bilişim sistemini,

l) Tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşidi:Türk Standardında belirtilen tütünlerden, geleneksel olarak üretilen ve başka bir tütün çeşidiyle harmanlamaya ihtiyaç duyulmaksızın kıyılarak içilebilen, kendine has içim özelliklerini barındıran tütün çeşidini,

m) TUPSE:Alıcıların tütün taşıma bildiriminde bulunması veya tütünlerin muhafaza edileceği depoların Bakanlığa bildirilmesi amacıyla oluşturulan tütün piyasası bilişim sistemini,

n) Tütün kooperatifi:Tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşitlerinin üretildiği Bakanlıkça belirlenmiş üretim merkezlerinde en az 250 tütün üreticisi gerçek kişinin bir araya gelerek kurduğu Tütün Üretim ve Pazarlama Kooperatifini,

o) Veri:Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Tütün Üretimi, Tütün Tohumu ve Fideleri ile İzne Tabi Tütün Üretimi

Tütün üretimi

MADDE 5 – (1) Üreticiler, yazılı sözleşme usulüyle veya tütün satış merkezlerinde açık artırma usulü ile satış yapmak üzere menşe özellikleri Türk Standardında belirlenmiş tütün çeşitlerinin üretimini yapabilirler. Alıcının talebi halinde Türk Standardında yer almayan tütün çeşitleri de yazılı sözleşmeli üretim esasına göre üretilebilir.

(2) Türk Standardında tanımlanmış menşeler ve üretim merkezleri bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 sayılı Türk Tütünleri Standardında Tanımlanmış Menşeler ve Üretim Merkezleri listesinde gösterilmiştir.

(3) Türk Standardında yer almayan ancak Türkiye'de üretimi yapılan tütün çeşitleri ve fiili üretim merkezleri bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2 sayılı Türk Standardında Yer Almayan Tütünler ve Üretim Merkezleri listesinde gösterilmiştir.

(4) Üreticilerin, 3/12/2014 tarihli ve 29194 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bitkisel Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelikle belirlenen görev ve sorumlulukları yerine getirmeleri zorunludur. Yazılı sözleşme usulüyle yapılan üretimde, alıcı tarafından üreticiye verilen bitki koruma ürünlerinin kayıtları ayrıca alıcı tarafından tutulur.

(5) Tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşitlerinin üretildiği merkezler, Ek-5'teki Tek Başına Kıyılıp İçilebilme Vasfına Sahip Tütün Çeşitlerinin Üretildiği Merkezler listesinde gösterilmiştir. Ek-5'te yer almayan tütün çeşidinin üretiminin yapıldığı Ek-1'deki üretim merkezinden en az 125 tütün üreticisi gerçek kişinin, üretim merkezindeki Ziraat Odası vasıtasıyla Bakanlığa başvurusu halinde, tütün çeşidinin tek başına içilebilir olup olmadığı Bakanlık tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır. Uygun bulunanlar Bakanlığın resmî internet sitesinde yayımlanır. Başvurunun değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

Tütün tohumu ve fideleri

MADDE 6 –"(1) Tütün tohumunun her türlü ihracı ve ithali Bakanlığın izni ile mümkündür. Tütün tohumu ithal veya ihraç etmek isteyen alıcıların uygunluk başvurusu bir ay içinde karara bağlanır ve sonuç alıcıya bildirilir. Bakanlık tarafından tütün tohumu ithalatı veya ihracatı yapmaya uygun görülen alıcılar, ön izin için Bakanlığın yetkilendirdiği müdürlüklerden birine başvurur. Tohum ihracat ve ithalatının yapılmasını müteakip ticarete konu tütün tohumuna ait bilgiler alıcı tarafından üç ay içinde Bakanlığa gönderilir. Uygun görüş alındıktan sonra, tohum ihracatının ve ithalatının gerçekleşmemesi durumunda da Bakanlığa bilgi verilir."

(2) "Bakanlık", menşe dejenerasyonunu önlemek amacıyla gerektiğinde tescil edilmiş tohumları kullanma zorunluluğu getirebilir.

(3) Bilimsel araştırmalar için, üniversiteler ile kamu kurum ve kuruluşlarının yurda tohumluk getirmesi ve yurt dışına tohumluk göndermesi bu madde kapsamı dışındadır.

(4) Araştırma, geliştirme ve ticari amaçlarla; tütün tohumu ve fidelerinin üretimi ile tütün tohumunun yurt içi ticareti “Bakanlığın” belirlediği usul ve esaslar kapsamında yapılır. Bu konularda faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler, üretim ve ticarete konu bilgileri Bakanlığa” bildirir.

“(5) Bakanlık tarafından tütün tohumluğu ithalatı yapmaya uygun görülen alıcılar, sadece araştırma geliştirme veya sözleşmeli çiftçilerine tütün üretiminde kullandırmak amacıyla tütün tohumluğu ithalatı yapabilirler. Alıcılar tarafından ithal edilen tütün tohumları yurt içinde tohumluk ticaretine konu edilemez.”

İzne tabi tütün üretimi

MADDE 7 – (1) Türkiye’de üretilen tütünlerin tohum ve fidelerini üretildikleri merkezlerin dışına taşıyarak veya tohum ithal ederek; ihracat, ithal ikamesi, yurt içi talep ve üretilebilirliğinin araştırılması amacıyla yapılacak tütün üretimlerinde “Bakanlıktan” izin alınması şarttır. İzin talebi “Bakanlık” tarafından bir ay içinde karara bağlanır ve sonuç başvuru sahibine bildirilir.

(2) İzin başvurusunda; üretim yılı, üretim merkezi, menşei, yerleşim yeri, üretici sayısı ve üretim alanı bilgilerinin belirtilmesi şarttır.

(3) İzne tabi tütün üretiminin en az; bir üretim merkezinde, iki köy veya mahallede, 6 üretici ile yapılması ve üretimin üretici başına bir dekardan az olmaması esastır.

(4) İzne tabi tütün üretiminde kullanılacak tütün tohum veya fidelerinin üreticiye alıcı tarafından verilmesi zorunludur.

(5) İzne tabi tütün üretimi sözleşmeli olarak yapılır ve alıcının yaptığı diğer sözleşmelerden ayrı olarak “Bakanlığa” bildirilir.

(6) İzne tabi tütün üretiminde, yaygın üretim izni verilinceye kadar her üretim yılı için “Bakanlıktan” izin alınması şarttır.

(7) İzin alındıktan sonra üretimin yapılmaması durumunda, gerekçeleri belirtilmek suretiyle “Bakanlığa” bilgi verilir.

(8) İzne tabi tütün üretimi yaptıran alıcının; fidelik, tarla, kırım, kurutma ve ambalajlama dahil üretimin her safhasında yapılan işlerle ilgili olarak üreticilere eğitici her türlü bilgiyi ve teknik desteği vermesi esastır.

(9) İzne tabi tütün üretiminin yapıldığı yerde başka bir tütün menşeinin üretimi yapılıyor ise menşe dejenerasyonunun önlenmesi amacıyla, izne tabi üretimin yapıldığı parsel ile diğer menşein üretiminin yapıldığı parsel arasında en az 400 metre izolasyon mesafesinin olması esastır. Üretimi yapılacak menşelerden herhangi birinde tepe kırma ameliyesi uygulanıyorsa 400 metre mesafe koşulu aranmaz. Ancak bu durumda tepe kırma ameliyesi uygulanacak tütünlerde çiçeklenme görülmeden tepe kırımının yapılması zorunludur. Menşe dejenerasyonu ihtimali bulunan üretim yerlerinde, tohum almak amacıyla belirlenen bitkilerin çiçek tablalarına, alıcılar tarafından torba geçirilmek suretiyle menşe özelliklerinin korunması zorunludur.

(10) İzne tabi tütün üretiminin, fidelik, tarla, kırım, kurutma ve ambalajlama dönemlerinde yapılan işlemler, uygulanan tedbirler ile gözlem, fiziksel ve kimyasal analiz sonuçları genel bir değerlendirme yapılarak hazırlanacak raporla birlikte “Bakanlığa” gönderilir.

(11) “Bakanlık”, izne tabi tütün üretiminin her aşaması ile bakım ve işleme dönemlerinde her zaman gerekli teknik kontrolleri yaptırabilir.

(12) İzne tabi tütün üretiminde, üretime yönelik hedeflerine ulaşıp geçiş sürecini tamamlayarak yaygın üretime geçmek isteyen alıcının “Bakanlıktan”izin alması zorunludur. İzin başvuruları iki ay içinde karara bağlanır. Yaygın üretimine izin verilen tütün menşeinin müteakip yıllardaki üretimi bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine tabidir. Yaygın üretime geçilen üretim merkezinde, farklı alıcının da izin verilen menşeden tütün ürettirmek istemesi durumunda, ilk üretimden önce “Bakanlığa” bilgi vermesi esastır.

(13) Bilimsel amaçlı tütün üretimi bu madde kapsamı dışındadır. Ancak bu amaçla yapılacak üretimler önceden “Bakanlığa” bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Üretici Tütünlerinin Denklenmesi, Alım ve Satımı, Yazılı Sözleşme Esası, Üreticiden Alınan Tütünlerin Tescili ile Anlaşmazlıkların Çözümü

Üretici tütünlerinin denklenmesi

MADDE 8 – (1) Üreticilerin alım-satıma konu teşkil eden tütünleri tam mahsul olmalı ve denk haline getirilmelidir. El ve kalite özellikleri aynı olan tütünler birlikte denklenmelidir. Denk içinde yabancı madde ile dip, filiz, kırıntı, yanık, karayeşil ve çürük tütün bulunmamalıdır. Teslim anında tütünlerin rutubet oranı kütlece %16'dan fazla olmamalıdır.

(2) Üretici tütünlerinin menşelerine göre denkleme biçimleri bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 sayılı Üretici Tütünlerinin Menşelere Göre Denkleme Tarzları listesinde gösterilmiştir.

(3) Alıcının, üreticiden listede yer almayan bir denkleme talebinde bulunması halinde önceden "Bakanlıktan" izin alması zorunludur. İzin talebi bir ay içinde sonuçlandırılır.

(4) Kendine özgü tekniklerle üretilen, kırılan, kurutulan, alım ve satımı yapılan, işleme öncesi herhangi bir denkleme ve ambalajlama yöntemi uygulanmayan Hasankeyf tipi tütünler için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Üretici tütünlerinin alım ve satımı

MADDE 9 – (1) Türkiye'de üretilen üretici tütünleri yazılı sözleşme esası veya açık artırma yöntemiyle alınır ve satılır. Üretim, alım, satım, taşıma, depolama, işleme ve ihracat aşamalarında şekli ve içeriği "Bakanlık"tarafından belirlenen belgelerin alıcı tarafından düzenlenmesi, muhafaza edilmesi ve bir örneğinin süresi içinde "Bakanlığa" verilmesi zorunludur.

(2) Üretici tütünlerinin alım-satımının tamamlanması için; yaprak tütün tartı sonuçları ve birim fiyat ile diğer ekspertiz bilgilerinin, şekli ve içeriği "Bakanlık" tarafından belirlenen Yaprak Tütün Tartı ve Fiyat Pusulasına uygun olarak tanzim edilmesi, belgenin taraflarca imzalanması ve bir örneğinin üreticiye veya temsilcisine teslim edilmesi şarttır.

"(3) Tütün kooperatifi alıcı sıfatıyla, kurulduğu üretim merkezindeki tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşidini, öncelikle ortaklarından ve kurulduğu üretim merkezinden olmak üzere, birinci ve ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde temin eder. Tütün kooperatifi, kurulduğu üretim merkezindeki tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşidinin dışında herhangi bir tütün temin edemez. Tütün kooperatifleri yürütecekleri diğer iş ve işlemlerde bu Yönetmelik hükümlerine tabidir."

Yazılı sözleşme esası

MADDE 10 – (1) Üretici tütünlerinin yazılı sözleşme esasına göre üretimi, alımı ve satımı, “Bakanlık” tarafından tütün ticareti yetki belgesine sahip alıcıya bedeli karşılığında verilen Tütün Üretim ve Alım–Satım Sözleşmesine göre yapılır. “Bu sözleşmenin usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir.”

(2) Sözleşmeli üretim esasına göre üretilen tütünlerin fiyatları, tütün mamulleri üreticileri ve/veya alıcılar ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir.

Yazılı sözleşmenin yapılış tarihi, bildirimi ve üreticiden alınan tütünlerin tescili

MADDE 11 – (1) Yazılı sözleşmeler, “Bakanlık” tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde tütünlerin tarlaya dikiminden önce ve en geç nisan ayının sonuna kadar alıcı ile üretici veya bunların temsilcileri arasında akdedilmiş olmalıdır.

(2) Bu şekilde yapılan sözleşmeler, şekli ve içeriği “Bakanlık”tarafından belirlenen Sözleşmeli Tütün Üretim Bildirimine uygun olarak liste halinde ve elektronik ortamda ilgili alıcı tarafından en geç mayıs ayının onbeşinci günü sonuna kadar “Bakanlığa”verilmelidir. Taraflardan birinin gerekçeli olarak başvurması halinde birinci fıkra ile bu fıkrada belirtilen süreleri uzatmaya “Bakanlık”yetkilidir. Bu bildirimler “Bakanlık”tarafından yapılacak tescil işlemine esas teşkil eder.

(3) Yaprak Tütün Tartı ve Fiyat Pusulasının usulüne uygun olarak tanzim edilmesi, taraflarca imzalanarak bir örneğinin üreticiye veya temsilcisine teslim edilmesi ile alım satıma konu tütünler alıcının mülkiyetine geçer. Bu safhadan sonraki faaliyetler için mevzuatta belirtilen işlemlerin zamanında usulüne uygun olarak yapılması ve istenen bilgi ve belgelerin alıcı tarafından süresi içinde “Bakanlığa” verilmesi zorunludur.

“(4) Alıcı, üreticiden satın aldığı tütünü üretim yerindeki ticaret borsasına tescil ettirir.”

(5) Alıcı, alım-satımı tamamlanan tütünler için şekli ve içeriği “Bakanlık” tarafından belirlenen Yazılı Sözleşme Esasına/Açık Artırma Yöntemine Göre Tütün Alım-Satım ve Tescil Beyannamesi ile “Bakanlığa” müracaat eder. “Ticaret borsalarına yaptırılan tescil ile Bakanlığa yapılan tescil müracaatı içeriklerinin birbiriyle uyumlu olması zorunludur.” Beyanname içeriği ile “Bakanlık” kayıtlarının birbirini teyit etmesi halinde beyanname onaylanır, bir nüshası alıcıya geri verilerek tescil işlemi tamamlanmış olur.

(6) Alıcı, alım satımı tamamlanan tütünlere ait Üretici Hesap Pusulaları Paftasını ve Pafta İcmal Tablosunu, “Bakanlık” tarafından belirlenen şekil ve içeriğe uygun olarak düzenleyip, ödeme tarihinden itibaren “yedi” gün içinde, durumu açıklayan bir üst yazıyla birlikte yazılı ve elektronik ortamda “Bakanlığa” vermek zorundadır. Üretim yılına ait kati alım sonuçları ise, üretici tütünlerini teslim alma işlemlerinin tamamlanmasını müteakip ve en geç tütünlerin teslim alınması için belirlenen süreyi takip eden yirminci günü mesai saati bitimine kadar yazılı ve elektronik ortamda “Bakanlığa” verilmek zorundadır.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 12 – (1) Üretici ile alıcı arasında yazılı sözleşmeye göre yapılan tütün alım-satımında, alıcının tütün eksperi tarafından yapılan ekspertiz sonucuna üretici veya temsilcisi tarafından itiraz edilebilir.

“(2) İtiraz başvurusu, şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenen Ekspertiz Sonucuna İtiraz Dilekçesi kullanılmak suretiyle, üretici ile alıcı veya bunların temsilcilerinin imzaları ve tarih bölümü eksiksiz bir şekilde doldurularak üç örnek olarak düzenlenir ve aslı alıcıya, bir örneği de yerel Ziraat Odasına verilir. Ziraat Odasının bulunmadığı yerlerde veya Bakanlığın bilgilendirilmesi amacıyla bir örnek de üretici tarafından Bakanlığa gönderilebilir. İtiraz edilen alıcı en geç üç iş günü içinde itirazı Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda intikal ettirir. İtiraz başvurusunun Bakanlık tarafından bir ay içinde sonuçlandırılması esastır. Alıcının, itiraz başvurusunu almaktan imtina etmesi halinde, başvuru 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve ilgili diğer tebligat mevzuatı çerçevesinde, iadeli-taahhütlü posta aracılığıyla yapılabilir.”

(3) “Bakanlığın”yetkilendireceği bir tütün eksperinin başkanlığında, üretici ve alıcı temsilcisi tütün eksperlerinden oluşan üç kişilik heyet itirazı inceleyerek üç gün içinde sonuçlandırır. Heyetin vereceği karar kesin olup, aynı itirazla ilgili olarak “Bakanlıktan” tekrar inceleme talep edilemez.

(4) Üretici heyete temsilci vermeyeceğini yazılı olarak bildirdiği takdirde, itiraza konu tütünler hazır bulunanlarca incelenir ve sonuçlandırılır. İki kişiyle incelenen itirazlarda oybirliği ile karar alınamadığı takdirde başkanın görüşü esas alınır.

(5) Heyetin verdiği karara rağmen anlaşma sağlanamaması halinde uyuşmazlığın çözümünde tütün üretiminin yapıldığı yer mahkemeleri yetkilidir.

(6) İtiraz başvurusunun süresi içinde “Bakanlığa” bildirilmemesi halinde, alıcı itiraza konu tütünleri, ürün miktarının sözleşmede yer alan en yüksek nevi tütün fiyatı ile çarpımından oluşan bedelle satın almayı kabul etmiş sayılır.

(7) İtiraz hakkını kullanan üreticiye alıcı tarafından yazılı sözleşmede yer alan hak ve yükümlülüklerle ilgili zorluk çıkartılamaz, itir1z başvurusu bir sonraki ürün yılı için imzalanacak sözleşmeyle ilişkilendirilemez.

(8) Tütünle ilgili teknik konularda tütün eksperi olmayanlar bilirkişi ve hakem olarak görevlendirilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Açık Artırma Yöntemi, Tütün Satış Merkezlerinin Kurulması, Açık Artırmaya Katılım, Açık Artırma Süreci ve Satışı Yapılan Tütün Bedelleri

Açık artırma yöntemi ile alım-satım ve sözleşme dışı tütün üretiminin bildirilmesi

MADDE 13 – (1) Yazılı sözleşme yapılarak üretilen tütünler dışında kalan üretici tütünleri, tütün satış merkezlerinde açık artırma yöntemiyle alınır satılır.

(2) Yazılı sözleşme esası dışında tütün üretimi yapan üreticiler, tütünlerin dikimini müteakip, en geç takip eden yılın Nisan ayının on beşinci günü sonuna kadar kimlik, açık adres, üretim yapılan parselin mevki ve alanı ile tahmini üretim miktarı bilgilerini şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenen Sözleşme Dışı Tütün Üretim Bildirim Formuna yazarak tütün üretiminin yapıldığı il/ilçedeki Ziraat Odasına bildirmek zorundadır. Sözleşme fazlası olup alıcısı tarafından satın alınmayan tütünler de tütün alımının bitimini müteakip, üreticiler tarafından bu yöntemle aynı tarihe kadar bildirilir.

(3) Yapılan bildirimler Ziraat Odası tarafından incelenir ve tütün çiftçisi olan üreticilere ait bilgiler, şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenen Sözleşme Dışı Tütün Üretim Bildirim Listesine kaydedilerek, Nisan ayının sonuna kadar yazılı ve elektronik ortamda Bakanlığa gönderilir.

(4) Açık artırmalı satışların öncesinde, güncellenmiş üretici ve üretim bilgileri ilgili Ziraat Odası tarafından Bakanlığa bildirilir.”

Tütün satış merkezlerinin kurulması

MADDE 14 – (1) Tütün satış merkezleri; ziraat odaları, tütün tarım satış kooperatifleri, her türlü üretici birlik, dernek ve kooperatifleri ile diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından "Bakanlığın"gözetim ve koordinasyonu altında kurulur ve işletilir.

(2) Tütün satış merkezlerinin kurulması ile ilgili usul ve esaslar, kurulacağı yerler, açık artırmalı satışların başlangıç ve bitiş tarihleri "Bakanlık" tarafından belirlenip, ilan edilir.

(3) Tütün satış merkezlerinin kurulması için gerekli şartların oluşmaması ve ihtiyaç duyulması halinde, gerekli görülen yer Tarım İl/İlçe Müdürlüğündenlerde sözleşme dışı üretilen tütünlerin alım satımının usul ve esasları "Bakanlık" tarafından belirlenip ilan edilir.

Tütün satış merkezlerinde açık artırmaya katılım

MADDE 15 – (1) Tütün satış merkezlerinde açık artırmaya katılmak isteyen alıcı, açık artırmalı satışların başlangıç tarihinden en az yirmi gün önce, açık artırmaya katılacağını ve varsa kanuni vekillerini ilgili tütün satış merkezine bildirmek zorundadır.

(2) Tütün satış merkezlerinde alıcı adına tütünlerin muayene ve ekspertizlerini yapacak kişiler, 4733 sayılı Kanunda belirtilen tütün eksperi unvanına sahip olduklarını gösteren belge örneğini satış merkezine vermekle yükümlüdürler. Tütün eksperi olmayanlar satış merkezlerinde tütünlerin muayene ve ekspertizini yapamazlar, kalite hakkında bildirimde bulunamazlar.

(3) Tütün satış merkezinde açık artırmaya katılmak isteyen alıcı, satış merkezine her yıl "Bakanlıkça" belirlenecek miktarda teminat yatırmak zorundadır.

(4) Alıcının, tütün satış merkezlerinde adına tescil edilen tütünleri almaktan vazgeçmesi, tütün bedelini satış merkezine ödememesi veya belirlenen süre içinde tütünleri satış merkezi deposundan çekmemesi halinde doğacak tazminat, kira, sigorta bedeli, işçilik ve sair masraflar yatırılan teminattan karşılanır.

Üretici tütünlerinin tütün satış merkezlerine getirilmesi ve ekspertizi

MADDE 16 – (1) Üreticiler tütünlerini "Bakanlık" tarafından belirlenen tütün satış merkezine, satış merkezince ilan edilecek programa göre tam mahsul olarak getirirler. Tütünler tartılır ve "Bakanlık" tarafından yetkilendirilmiş satış merkezi tütün eksperince ekspertizi yapılır.

(2) Her bir üretici tütünü için açık artırma başlangıç fiyatı, bu ekspertiz sonuçlarına göre belirlenir.

(3) Tütün satış merkezine, bulunduğu yerde giderilmesi mümkün olmayacak şekilde ağır tavlı veya küflü olarak getirilen tütünler, açık artırma başlangıç fiyatı belirlenmeden geri gönderilir. Bu durumdaki tütünler için “Bakanlık” tarafından yetkilendirilmiş satış merkezi tütün eksperinin vereceği karar kesindir.

(4) Geri götürülen tütünler, gerekli bakım işlemleri yapıldıktan sonra satış merkezinin uygun göreceği tarihte tekrar getirilebilir.

Ekspertiz sonuçlarının ilanı ve açık artırma süreci

MADDE 17 – (1) Her üretici tütünü için, tütün satış merkezinde “Bakanlık” tarafından yetkilendirilmiş tütün eksperi tarafından yapılan ekspertiz sonucunda belirlenecek tüm bilgiler, satışa çıkarılan üretici tütünleri üzerindeki karta kaydedilmek suretiyle ilan edilir.

(2) Her kalite nevi tütün için son beş yılda “Bakanlıkça” seçilecek üç yılın ihraç fiyat ortalamasının yüzde elli eksiği, açık artırma başlangıç fiyatı olarak “Bakanlıkça” açıklanır. Dünyada ve Türkiye’deki gelişmeler dikkate alınarak bu oranı yüzde yetmişbeşe kadar uygulamaya “Bakanlık” yetkilidir.

(3) Tütün satış merkezlerinde açık artırmaya, açık artırma başlangıç fiyatından başlanır. Açık artırma Bakanlıkça her yıl belirlenecek miktar veya katları oranında yapılır. Üretici veya kanuni vekilinin kabul etmesi halinde tütünler en yüksek fiyatı veren alıcı adına tescil edilerek satış işlemi tamamlanır.

(4) Açık artırma başlangıç fiyatını veya açık artırmada oluşan fiyatı kabul etmeyen üreticiler oluşan masrafları karşıladıktan sonra tütünlerini geri götürürler. Tütün satış merkezi, üreticilerin elinde tütün kalması ve alıcıların istekte bulunması halinde, tütün satış merkezinde programlanmış son açık artırma işleminden hemen sonra açık artırma işlemini tekrarlar.

Tütünlerin sigorta ettirilmesi

MADDE 18 – (1) Tütün satış merkezleri ve depolarına getirilen tütünler, satış merkezi tarafından hırsızlık, yangın, haşere istilası, terör ve halk hareketleri gibi riskler ile sel, su baskını, kasırga, deprem ve benzeri doğal afetler sonucu oluşabilecek zararlara karşı sigorta ettirilir. Sigorta

primleri satış merkezi tarafından ödenip alıcıdan tahsil edilir.

Tütün satış merkezlerinde satışı yapılan tütün bedelleri

MADDE 19 – (1) Satış merkezlerinde satışı yapılan tütünler için alıcı ve üreticiden bir komisyon alınır. Alınacak komisyon oranı ve dağılımı her yıl “Bakanlıkça” belirlenir. Alıcı, satın aldığı tütünlere ait komisyonu ve tütün bedellerini en geç tescili izleyen iş günü içinde satış merkezince açtırılan banka hesabına yatırır.

(2) Satış merkezi gerekli yasal kesintiler ve üreticinin payına düşen komisyonu çıkardıktan sonra, üreticinin parasını iki iş günü içinde öder.

(3) Alıcı, adına satışı tescil edilen tütünleri, tescili izleyen iş günü içinde satış merkezi deposundan kendi deposuna çekmek zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM Tütünlerin İşlenmesi, Tütün Fireleri, Tütün İşleme Tesislerinin Kurulması, Üretim İzni, Proje Tadilatı, Yer Değişikliği, Devri, Kapatılması ve Tütünlerin Depolanması

Tütünlerin işlenmesi

MADDE 20 – (1) Türkiye’de üretilen tütünlerin Türk Standardında belirlenmiş nevi tanımlarına uygun olarak, “Bakanlıktan Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi” almış tesislerde işlenmesi zorunludur.

(2) İşlenecek tütünlere ait bilgiler, işleme başlangıcından bir iş günü öncesine kadar, işleme sonuçları ise işleme bitişinden itibaren on iş günü içinde, şekli ve içeriği “Bakanlık” tarafından belirlenen Yaprak Tütün İşleme Açılış/Kapanış Bildirimine uygun olarak “Bakanlığa” bildirilir.

(3) Teknik ve ticari gereklerle, tütünlerin Türk Standardında belirlenen neviyatlandırma, denkleme ve ambalajlama yöntemlerine uyulmadan işlenebilmesi için önceden “Bakanlıktan”izin alınması zorunludur. İzin talebi beş iş günü içinde cevaplandırılır. Türk Standardında yer almayan tütün çeşitlerinin işlenmesi de “Bakanlığa” bilgi verilerek yapılır.

(4) Çeşitli nedenlerle yeniden işlenmesi veya ambalaj değişikliği planlanan tütünler için gerekçesi ile birlikte “Bakanlığa” başvurularak izin alınması şarttır. İzin talebi beş iş günü içinde cevaplandırılır.

(5) Nicotiana Rustica türüne ait bir çeşit olup, kendine özgü tekniklerle üretilen, kırılan, kurutulan, fermantasyon geçirtilen ve el imalatı tabir edilen, insan emeğiyle açım, tefrik ve tasnife tabi tutulan Hasankeyf tipi tütünlerin işlenmesinde birinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Üreticiden alınan tütünler, tesislerde işlenmeden, alındığı şekliyle veya el imalatı tabir edilen yöntemle açım, yabancı madde ayıklama, tefrik ve tasnife tabi tutularak puro, sigarillo, pipoluk ve nargilelik tütün mamulü ve sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretiminde kullanılabilir. Bu durumdaki tütünler için birinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

(7) Alıcı tarafından, ticarete konu olmayacağına karar verilerek imha edilmek istenen işlenmemiş ve/veya işlenmiş tütünler, “Bakanlıktan” izin almak kaydıyla ilgili mevzuata göre imha edilir.

Tütün fireleri

MADDE 21 – (1) Tütünlerin taşınması, depolanması ve işlenmesi sırasında meydana gelebilecek azami fireler, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-4 sayılı Tütünlerde Azami Fire Oranları listesinde belirtilmiştir. Azami fire oranları aşıldığı takdirde, gerekçe belirtilerek en geç on iş günü içinde “Bakanlığa” müracaat edilir. “Bakanlıkça” yapılacak değerlendirmenin sonucu on iş günü içinde ilgiliye bildirilir.

Tütün işleme tesislerinin kurulması

“**MADDE 22 –** (1) Tütün işleme tesisleri tütün ticareti yetki belgesini haiz gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulabilir. Tesis kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, gerekli izin taleplerini içerir dilekçelerini, aşağıdaki bilgi ve belgeleri içeren bir takım dosya ile birlikte şahsen veya yetkili temsilcileri vasıtasıyla Bakanlığa iletirler:

a) Faaliyet özgeçmişini ve hedeflediği faaliyeti tanımlayan özel beyanı.

b) Kurulacak tesis sahası için yürürlükteki imar mevzuatı çerçevesinde alınmış imar durumunu gösteren belgenin aslı veya ilgili kurum onaylı sureti.

c) Tesiste kullanılacak makine ve cihazların yerleşimini gösterir plan ve planlanan üretim kapasitesini de içeren iş akış şeması.

ç) Bakanlık tarafından belirlenen içerik ve şekle uygun olarak hazırlanmış fizibilite raporu.

d) Tesis kurma müracaatında bulunan kişi ve kuruluşların altmışaltıbin üçyüz Türk Lirası uygunluk belgesi bedelini Bakanlıkça belirtilen hesaba yatırdıklarına ilişkin belgenin aslı veya ilgili kurum onaylı sureti.

(2) Başvuru dosyaları en geç otuz gün içinde incelenir. Eksiklik tespit edilmesi halinde, bu eksiklikler bildirim tarihinden itibaren en geç doksan gün içinde tamamlanır. Eksik bulunan bilgi ve belgelerin süresi içinde tamamlanmaması veya projeden vazgeçilmesi halinde başvuru işleme konulmaz ve uygunluk belgesi bedeli iade edilmez.

(3) Tamamlanmış başvurular ilgili mevzuat ile işin ekonomik ve teknik boyutları gözetilerek Bakanlık tarafından görevlendirilen heyet marifetiyle mahallinde veya dosya üzerinden değerlendirilir ve en geç otuz gün içinde tesis kurma izin başvurusu karara bağlanır. Uygun bulunanlara şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenen Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi verilir.

(4) Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi alınmasından sonra, Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi verilmesi aşamasına kadar geçen süre içinde, tesis ihtiyaçlarından kaynaklanan, ekonomik ve/veya teknik gerekçelere dayanan proje revizyonu yapılmak istenildiğinde, revizyonun içeriği ve kapsamını açıklayan bilgi ve belgeler ile Bakanlığa başvurulur. Başvurular en geç otuz gün içinde karara bağlanır. Proje revizyonunun uygun bulunması durumunda Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi güncellenir.

(5) Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi, belge veriliş tarihinden itibaren üç yıl geçerlidir. Bu süre içinde tesisini faaliyete hazır hale getiremeyecek durumda olanlara ek süre verilebilir. Ek süre için süre bitiminden en az altmış gün önce Bakanlığa başvurulur. Başvuru uygun bulunması durumunda, bir defaya mahsus, belge geçerlilik süresinin bitiminden itibaren geçerli olmak üzere bir yıla kadar ek süre verilebilir. Verilen süre içinde projesini tamamlamayanların Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi iptal edilmiş sayılır. Bu durumda tahsil edilmiş olan uygunluk belgesi bedeli iade edilmez. Aynı gerçek veya tüzel kişinin aynı adresle ilgili tekrar müracaatı durumunda, daha önceki başvurusunun gerçekleşmeme sebepleri ayrıntılı olarak rapor edilerek Bakanlığa sunulması halinde değerlendirmeye alınır. İzin verilmesi durumunda bu yeni müracaat için tekrar bir ek süre verilmez.

(6) İşleme tesislerinin kurulması aşamasında veya daha sonra gerçekleştirilecek proje tadilatları kapsamında, tesiste kullanılmak üzere ithal edilecek makineler Bakanlığa bildirilir.

(7) Birinci fıkranın (d) bendinde yer alan uygunluk belgesi bedeli, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranını geçmemek üzere, Bakanlık tarafından yeniden belirlenerek Resmî Gazete'de yayımlanır."

Tütün işleme tesislerinin üretim izni

MADDE 23 – "(1) Tütün işleme tesisi kurma izni alarak projesini gerçekleştiren ve alınması gerekli diğer yasal izinlerini tamamlayarak tesisini faaliyete hazır hale getiren alıcılar, Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi almak için Bakanlığa başvurur."

(2) "Bakanlık" tarafından teknik bir heyet görevlendirilir, tesisin kuruluş izninde aranan şartları taşıyıp taşımadığı hususu yerinde incelenerek rapora bağlanır. Bu rapor, "Bakanlığa" sunulmasından itibaren bir ay içinde değerlendirilerek uygun bulunanlara şekli ve içeriği "Bakanlık" tarafından belirlenen Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi verilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen Uygunluk Belgesi için "yüzotuzikibin altıyüz" Türk Lirası bedel alınır. Bu bedel her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranını geçmemek üzere, "Bakanlık" tarafından yeniden belirlenerek Resmî Gazete'de yayımlanır.

(4) Faaliyet izni verilmesinden önce yasal izinlerin alınmasının sağlanması veya tesisteki makine, cihaz ve ekipmanların test edilmesi amacıyla, deneme üretimi yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere, başvuru tarihinden itibaren en geç bir ay içinde "Bakanlıkça" izin verilir. Deneme üretiminde işlenecek tütün miktarı, tesisin yirmidört saatlik tütün işleme kapasitesinin beş katından fazla olamaz ve deneme üretimi toplamda otuz günü geçemez. Deneme üretimi süresince işlenmiş tütünler, "Bakanlıktan" "Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi" alınıncaya kadar bildirimi yapılan bir tütün deposunda muhafaza edilir ve hiçbir ticari faaliyete konu edilemez. "İkinci fıkra kapsamında görevlendirilecek teknik heyet, ihtiyaç duyulması halinde bu madde hükümleri çerçevesinde deneme üretimi yaptırabilir. Bu durumda Bakanlıktan önceden izin alınması gerekmez."

Proje tadilatı, tesislerin yer değişikliği, devri ve kapatılması

MADDE 24 – (1) İşleme tesisinde kurulu bulunan makineleri devre dışı bırakacak, değiştirecek veya ilave makine getirecek alıcı, değişikliğin teknik ve mali boyutunu açıklayan bir rapor ve tadilat projesi ile “Bakanlığa” başvurur. Başvuru değerlendirilerek bir ay içinde karara bağlanır. Uygun bulunan projeye izin verilir. Verilen izin doğrultusunda yapılan proje değişikliği tesiste kapasite değişikliğine sebep olursa, ilgili sanayi odasından alınan yeni kapasite raporu “Bakanlığa” gönderilir.

(2) Tütün işleme tesisinde, tütün işleme faaliyetiyle ilgisi bulunmayan makine, cihaz ve ekipmanlar ile tesiste gerçekleştirilecek yedek parça değişimleri birinci fıkra hükmüne tabi değildir.

“(3) Tesisin kuruluş yerinin değiştirilmesi, kurulu makinelerini ülke içerisinde kısmen veya tamamen aynı alıcı tarafından kurulan yeni veya eski bir tesise nakli, başka bir gerçek veya tüzel kişiye devri ile ülke dışına çıkarılması Bakanlığın iznine bağlıdır. Firmanın yetkili organı tarafından;

a) Tesisin kuruluş yerinin değiştirilmesine ilişkin alınan karar ve 22 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan belgeler ile birlikte yer değişikliği öncesi,

b) Kurulu makinelerini ülke içerisinde kısmen veya tamamen aynı alıcı tarafından kurulan yeni veya eski bir tesise nakline ilişkin alınan karar ve birinci fıkrada sayılan belgeler ile birlikte yer değişikliği öncesi,

c) Tesisin başka bir gerçek veya tüzel kişiye devrine ilişkin alınan karar ve devralacak olan gerçek veya tüzel kişiye ait, 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılan belgeler ve devir sözleşmesi ile birlikte devir öncesi,

Bakanlığa başvurulur. Bakanlık izin taleplerini bir ay içinde sonuçlandırır.”

(4) Üretim faaliyetleri sona erdirilen işleme tesisleri “Bakanlığa” bildirilir. Kuruma karşı yükümlülükleri işleme tesisi sahibine on iş günü içinde bildirilerek kapatma işlemi sonuçlandırılır. Kapatılan işleme tesislerindeki makine, cihaz ve ekipman “Bakanlığa” bilgi verilerek tasfiye edilir.

(5) Tütün Ticareti Yetki Belgesi iptal edilen alıcılara ait işleme tesislerinin gerçek ve tüzel kişilere devri, kiralanması veya sökülerek tasfiyesi “Bakanlığın” iznine bağlıdır. İzin talebi “Bakanlık” tarafından bir ay içinde karara bağlanır ve sonuç başvuru sahibine bildirilir.

(6) Homojenize tütün, şişirilmiş tütün, şişirilmiş tütün damarı ile yaprak tütün veya tütün bitkisinden elde edilen, ancak tütün mamulü sayılmayan ve tütün mamulü hammaddesi bir ürün yapımı amacı ile kurulacak fabrika ve tesisler de 22 nci, 23 üncü ve bu madde hükümlerine tabidir.

(7) Bu maddenin altıncı fıkrasında belirtilen tesisler, “Bakanlık” tarafından bu Yönetmelik doğrultusunda daha önce izin verilmiş bir tesise ek olarak da kurulabilir. Bu durumda başvuru sahibi, hedeflediği faaliyeti tanımlayan beyan ile kurulacak makine ve cihazların yerleşim durumu ve planlanan üretim kapasitesini de içeren iş akış şeması ile birlikte “Bakanlığa” başvurur. Başvuru değerlendirilir ve uygun bulunanlara bir ay içinde izin verilir. Kurulumu tamamlayan başvuru sahibi ilgili sanayi odasından alınan kapasite raporu ile birlikte üretime hazır olduğunu “Bakanlığa” yazılı olarak bildirir. Bildirimden sonraki işlemler, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan hükümler doğrultusunda sonuçlandırılır. Bu tesislere yeni faaliyet alanıyla uyumlu Faaliyet Uygunluk Belgesi verilir.

“Tütünlerin depolanması ve taşınması

MADDE 25 – (1) Alıcı, satın aldığı veya stoklarında bulunan tütünlerin muhafazası veya bakımı amacıyla gerek kendisine ait, gerekse kiralık olarak tuttuğu depoları, tütün konulmadan önce tütün eksperi vasıtasıyla TUPSE uygulaması üzerinden elektronik ortamda Bakanlığa bildirmek zorundadır. İşleme, iç ve dış ticaret aşamalarında tütünlerin geçici olarak muhafaza edildiği yerler bu hükmün dışındadır.

(2) Kapatılan depolar, kapatılmasını müteakip otuz gün içinde alıcının tütün eksperi vasıtasıyla TUPSE uygulaması üzerinden elektronik ortamda Bakanlığa bildirilir.

(3) Alıcı tarafından üretici ve diğer alıcıdan satın alınan tütünler, ithal edilen tütünler ve alıcının stoklarında bulunan tütünlerin bulundukları ilçe dışına taşınması öncesinde Tütün Taşıma Bildiriminin tütün eksperi vasıtasıyla TUPSE uygulaması üzerinden elektronik ortamda doldurulması ve Bakanlığa bildirilmesi zorunludur. Alıcı tarafından yurt içine satılan tütünler, TUPSE uygulaması üzerinden elektronik ortamda Bakanlığa bildirilmeden depodan çıkarılamaz.

(4) Üreticinin tütününü, üretimin yapıldığı ilçedeki üretim yerinden aynı ilçe sınırları içinde bulunan ikametine veya deposuna taşınması için tütün taşıma bildirimi ve onayı şartı aranmaz. Üretici tütünlerinin üretildiği ilçe sınırları içinde muhafazası, depolanması ve alım satıma konu

edilmesi zorunludur. Tütünlerin üretildiği ilçe dışına taşınmasının zorunluluk arz ettiği durumlarda önceden Tütün Taşıma Bildiriminde bulunarak, Bakanlıktan izin alınması şarttır.”

ALTINCI BÖLÜM Tütün Ticareti Yetki Belgesi, Tütün Ticareti, İhracatı ve İthalatı

Tütün ticareti yetki belgesi

“MADDE 26 – (1) Tütün ticareti yapabilmek için Bakanlıktan uygunluk belgesini almış olmak şarttır. Uygunluk belgesi almak isteyen gerçek ve tüzel kişiler gerekli izin taleplerini içerir dilekçelerini, aşağıdaki bilgi ve belgeleri içeren bir takım dosya ile birlikte şahsen veya yetkili temsilcileri vasıtasıyla Bakanlığa iletirler:

a) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmış ana sözleşmesi ve yetkili kişilere ait imza sirküleri.

b) Son altı ay içinde ticaret ve sanayi odasından alınan faaliyet belgesi.

c) Gerçek kişiler için başvuru sahibinin, tüzel kişiler için yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile tüzel kişiyi temsile yetkili kişilerin T.C. kimlik numarası ile 4733 sayılı Kanuna, 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa aykırılıktan dolayı haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı olmadığına ve Bakanlıkça düzenlenmiş belgelerin mahkemece askıya alınmadığına dair beyan.

ç) Kayıtlı elektronik posta ve Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi adresini gösterir belge.

d) Yazışma adresi ile telefon, faks ve e-posta bilgilerini gösteren yazılı beyan.

e) Vergi dairesi ve vergi kimlik numarasını gösterir vergi levhası ile MERSİS numarasını gösterir belge.

f) Altmışaltıbin üçyüz Türk Lirası uygunluk belgesi bedelini Bakanlıkça belirtilen hesaba yatırdıklarına ilişkin belge.

g) Tütün kooperatiflerinin, Ticaret Bakanlığının ilgili mevzuatı kapsamında kurulmuş, Tütün Üretim ve Pazarlama Kooperatifi olduklarına dair yazı.

(2) Başvurular Bakanlık tarafından değerlendirilerek en geç otuz gün içinde karara bağlanır. Tütün ticareti yapması uygun görülenlere uygunluk belgesi olarak Tütün Ticareti Yetki Belgesi

verilir.

(3) Belge başvurusu yapan şirketin ana sözleşmesindeki amacının, Bakanlık tarafından verilen yetki belgesi ile yapılabilecek iş ve işlemlerle uyumlu olması zorunludur.

(4) Başvuruda eksiklik tespit edilmesi halinde, bu eksiklikler bildirim tarihinden itibaren en geç doksan gün içinde tamamlanır. Eksik bulunan bilgi ve belgelerin süresi içinde tamamlanmaması veya talepten vazgeçilmesi halinde belge bedeli iade edilmez.

(5) Alıcıların başvuru bilgilerindeki değişiklikler otuz gün içinde Bakanlığa bildirilir. Tüzel kişilerde yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile yetkili kişilerden herhangi birinde değişiklik olması halinde, katılan yeni kişiler için birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde belirtilen belgelerin Bakanlığa ibrazı zorunludur.

(6) Alıcıların uygunlukları her yıl Temmuz ayında Bakanlık tarafından vize işlemine tabi tutulur. Bunun için altıbin altıyüzotuz Türk Lirası yıllık uygunluk belgesi bedelinin, Temmuz ayının sonuna kadar Bakanlıkça belirtilen hesaba yatırılması zorunludur. Vize işlemi yaptırmayanların tütün ticareti yetki belgesi geçerliliğini kaybeder. Tütün ticareti yetki belgesi alındığı yıl için ayrıca vize işlemine tabi tutulmaz.

(7) Tütün kooperatiflerine, bu maddede yer alan uygunluk belgesi bedeli ile vize bedeli onda bir oranında uygulanır.

(8) Bu maddede yer alan uygunluk belgesi bedelleri, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranını geçmemek üzere, Bakanlık tarafından yeniden belirlenerek Resmî Gazete'de yayımlanır."

Tütün ticareti

MADDE 27 – (1) Üreticiden alınan tütünlerin tütün satış merkezlerine veya "Bakanlığa" tescili kaydıyla dahilde alınması, satılması ve nakledilmesi serbesttir.

(2) Alıcılar, aralarında yaptıkları tütün alım ve satımlarını, şekli ve içeriği "Bakanlık"tarafından belirlenen Tütün Alım-Satım Bildirimine uygun olarak, fatura düzenleme tarihini takip eden beş iş günü içinde faturanın bir sureti ile birlikte "Bakanlığa" bildirmek zorundadırlar.

(3) Alıcı, tütün stokları ile ihracat ve ithalat miktarlarını, şekli ve içeriği “Bakanlık” tarafından belirlenen Tütün Mevcut Bildirimine uygun olarak, haziran ve aralık ayları sonu itibariyle takip eden ayın on beşinci günü mesai saati bitimine kadar “Bakanlığa” bildirmek zorundadır.

(4) Tütün Ticareti Yetki Belgesine sahip alıcılar ticaretinin yapılmaması kaydı ile menşe, nevi ve işleme partisi bazında, içim ekspertizi, numune, fiziksel ve kimyasal analizler için, beş kilograma kadar kıyılmış, öğütülmüş, parçalanmış, ezilmiş tütün bulundurabilirler.

(5) Yazılı sözleşme esasına göre tütün üretenler ile bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi ikinci fıkrasına göre sözleşme dışı tütün üretim bildiriminde bulunarak tütün üretenlerden “Bakanlığa” bildirilip kayıt altına alınanlar, ticari amaç olmaksızın, kendi ürettiği yaprak tütünleri kullanarak “şahsi tüketimi için” elli kilogramı aşmayan sarmalık kıyılmış tütün elde edebilirler.

Tütün ihracatı

“MADDE 28 – (1) Bakanlıktan Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi almış tesislerde işlenmiş tütünler ile 20 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen tütünlerin ihracı serbesttir. Ancak ihraç edilecek tütünlerin, 20 nci madde çerçevesinde işlenmiş olduğunun, Bakanlığın yetkilendirdiği bir tütün eksperi tarafından yapılacak ekspertiz sonucunda belirlenmesi ve bu tütünler için tütün ihracatı uygunluk onayı/belgesi alınması zorunludur.

(2) Tütün ihraç etmek isteyen alıcılar, ihracat işlemlerine başlamadan önce Bakanlıktan parti numarası alır, işlenmiş tütünlerin her bir dengine/kutusuna Türk Standardında belirtilen markalama ve işaretlemeleri yapar, tütün eksperi vasıtasıyla TAGVİS uygulaması üzerinden tütün ihracatı uygunluk onayı başvurusunda bulunurlar. Bakanlık başvuruyu inceleyerek, ekspertiz yaptırdıktan sonra talebi uygun bulunanlara, beş iş günü içinde TAGVİS uygulaması üzerinden tütün ihracatı uygunluk onayını verir.

(3) Tütün tozu ve tütün döküntülerinin ihracatı için bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen başvuruya, ihraç edilecek toz ve döküntü tütünlerle ilgili olarak alıcının tütün eksperi tarafından düzenlenen rapor da eklenir. İhracat, tütün ihracatı uygunluk onayı alınmak suretiyle gerçekleştirilir.

(4) Aynı menşe, nevi ve ürün yılından olmak şartı ile yurt dışına gönderilecek on kilograma kadar numune tütünlerde ihracat uygunluk onayı şartı aranmaz. Numune tütünlerin Bakanlık kayıtlarına

işlendiğinin belgelenmesi kaydı ile ihracı serbesttir.

(5) Hariçte İşleme Rejimi kapsamında ihraç edilecek tütünler için geçici ihracat uygunluk onayı almak isteyen tütün mamulü üreticisi firmaların başvurusu ve onay işlemleri ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Hariçte işlemeye başlamadan en az bir ay önce işlemin yapılacağı ülke ve tesis, başlangıç bitiş tarihi ile işleme programı Bakanlığa bildirilir.

(6) Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi bulunanlar tarafından Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında ihraç edilecek tütün için Dâhilde İşleme İzin Belgesi almak amacıyla Ticaret Bakanlığına başvuru yapılmadan önce Bakanlıktan ön izin alınır. Ön izin almak amacıyla yapılacak başvuruda aşağıdaki bilgi ve belgeler Bakanlığa ibraz edilir:

a) İthal edilmesi planlanan tütünün; tipi, menşei, ithal edileceği ülke, ürün yılı ve miktarı.

b) İhraç edilmesi planlanan işlenmiş tütünün; miktarı, nevi, ikincil işlem görmüş ürün ve tahmini fire miktarı.

c) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilmesi planlanan ve stokta bulunan işlenmemiş tütünlere ait işleme programı.

ç) İhraç edilecek ülke isimleri.

(7) Dâhilde İşleme İzin Belgelerine konu tütün miktarı toplamı, işleme tesisinin tek vardiyada bir yıllık üretim kapasitesini aşamaz. Dâhilde İşleme İzin Belgesine konu tütünün %80’inin işlenmesi tamamlanmadan, farklı bir Dahilde İşleme İzin Belgesine konu tütünler için TAGVİS uygulaması üzerinden tütün ithalatı uygunluk onayı talebinde bulunulamaz. Başvuruda sadece bir menşe/tip bulunur. Dâhilde İşleme İzin Belgesi başvurusundan önce Türkiye’de üretilen ve stokta bulunan işlenmemiş tütünlerin, iki ürün yılı sonraki tütünler satın alınıncaya kadar işlenmesi gerekir.

(8) Altıncı fıkra kapsamında Bakanlığa yapılan başvuruda beyan edilen bilgi ve belgeler, tesisin üretim kapasitesi de dikkate alınarak değerlendirilir ve uygun bulunanlara, başvuru tamamlanma tarihinden itibaren on beş gün içinde ön izin verilir.

(9) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilecek tütün için dördüncü fıkra kapsamında Bakanlıktan ön izin aldıktan sonra, Ticaret Bakanlığına müracaat edilerek Dâhilde İşleme İzin Belgesi alınır. Ön izin başvurusunda belirtilen ithal edilecek tütün ile ihraç edilecek işlenmiş tütün bilgilerinin Ticaret Bakanlığından alınacak Dâhilde İşleme İzin Belgesindeki ithal edilecek tütün ile

ihraç edilecek işlenmiş tütün bilgileri ile aynı olması zorunludur.

(10) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında, ihraç edilecek tütün işlemesinde kullanılan tütünlerin ithalatı, Dâhilde İşleme İzin Belgesinin bir örneğinin Bakanlığa verilmesi sonrasında yapılır.

(11) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında tütünlerin ihracatı, sadece Dâhilde İşleme İzin Belgesini alan alıcı tarafından yapılabilir.

(12) İşlenmek amacıyla ithal edilen tütünlerin işlenmesinde Türk Standardında belirlenen neviyatlandırma, denkleme ve ambalajlama yöntemlerine uyulması ile ihraç aşamasında, ambalajlarında Türk Standardında belirtilen marka ve işaretlerin bulunması zorunluluğu aranmaz. Tütünler işlenmeye başladıktan sonra ara verilerek, başka çeşit tütün işlenemez. Tütünlerin işlenmesi ile ilgili diğer iş ve işlemler 20 nci madde hükümleri kapsamında yürütülür.

(13) Dâhilde işleme izin belgesi doğrultusunda ithalatı yapılan işlenmemiş tütünlerin, işlendikten sonra ihracat işlemleri bu madde hükümleri kapsamında yapılır.

(14) Dahilde İşleme İzin Belgesinin kapatılmasına esas teşkil eden ekspertiz raporu Bakanlık tarafından düzenlenir. Bu raporun hazırlanması için, ithalat, işleme ve ihracat işlemlerinin bitirilmesi ve belge süresi bitiminden en az otuz gün önce Bakanlığa müracaat edilmesi gerekir.

(15) İhraç edilecek tütünlerin muayenesi sonucu düzenlenen ekspertiz onayının/raporunun olumsuz olması durumunda, ekspertiz masraflarının karşılanması taahhüt edilerek yazılı başvuru ile ekspertiz sonucuna itiraz edilebilir. Bu durumda Bakanlığın yetkilendirdiği bir tütün eksperi başkanlığında, Ege Tütün İhracatçıları Birliği ve Tütün Eksperleri Derneğinden istenecek birer tütün eksperinden oluşan heyete tütünler on beş iş günü içinde yeniden muayene ettirilir. Bu heyetin kararı kesin olup, verilen karar doğrultusunda işlemler yürütülür.

(16) İhraç edilen tütünlerin kısmen ya da tamamen satılmayarak geri getirilmesi halinde, bu maddenin altıncı fıkrasındaki usule göre oluşturulan heyet tarafından tütünler muayeneye tabi tutulur. Heyet, tütünlerin menşei, ürün yılı, nevi ve fiziksel durumunu rapora bağlayarak Bakanlığa iletir. Bakanlık raporu inceleyerek tütünlerin yurda giriş iznini beş iş günü içinde karara bağlar. Uygun görülen tütünlerin geri getirilmesi, alıcının tütün eksperi tarafından TAGVİS uygulaması üzerinden onay talebinde bulunulmasını müteakip Bakanlık tarafından TAGVİS

üzerinden onaylanır.

(17) TAGVİS uygulaması üzerinden tütün ihracatı uygunluk onayı alınan ancak ihracatı henüz kesinleşmemiş tütünler ile tütün ihracatı uygunluk onayı alındığı halde ihracından vazgeçilen tütünler, şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenen formlara kaydedilerek, Haziran ve Aralık ayları sonu itibariyle takip eden ayın on beşinci günü mesai saati bitimine kadar Bakanlığa bildirilir.”

Tütün ithalatı

“MADDE 29 – (1) Tütün ithali, üretim ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak; tütün mamulleri üretenler veya önceden Bakanlıktan izin almak ve sadece işlendikten sonra ihraç edilmek amacıyla tütün işleme tesisi bulunanlar tarafından yapılır.

(2) Tütün ithalatı yapmak isteyenlerin Bakanlıktan tütün ithalatı uygunluk onayı alması zorunludur. İthalatçılar ithal etmek istedikleri tütünlerle ilgili olarak, tütün ithalatı uygunluk başvurusunu tütün eksperi vasıtasıyla TAGVİS uygulaması üzerinden yaparak tütün ithalatı uygunluk onayı talebinde bulunur. Bakanlık başvuruyu inceleyerek, ekspertiz yaptırdıktan sonra talebi uygun bulunanlara, beş iş günü içinde TAGVİS uygulaması üzerinden tütün ithalatı uygunluk onayı verir.

(3) İthal edilen tütünlerin muayenesi sonucu düzenlenen ekspertiz raporunun olumsuz olması durumunda, ekspertiz masraflarının karşılanması taahhüt edilerek yazılı başvuru ile itiraz edilebilir. Bu durumda Bakanlığın yetkilendirdiği bir tütün eksperi başkanlığında, Ege Tütün İhracatçıları Birliği ve Tütün Eksperleri Derneğinden istenecek birer tütün eksperinden oluşan heyete tütünler on beş iş günü içinde yeniden muayene ettirilir. Bu heyetin kararı kesin olup, verilen karar doğrultusunda işlemler yürütülür.

(4) Bakanlık veya Gümrük İdaresi tarafından ithaline izin verilmeyen tütünler ithalatçı tarafından mahrecine iade edilir veya üçüncü bir ülkeye gönderilir ya da Gümrük İdaresinin kabul etmesi koşuluyla, masrafları ithalatçı tarafından karşılanmak suretiyle, yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde tasfiye edilmek üzere gümrüğe terk edilir.

(5) Homojenize veya yeniden tertip edilmiş tütün, tütün damarı, şişirilmiş tütün, şişirilmiş tütün damarı, aynı tipten olmak kaydıyla harmanlanmış yaprak tütün, kırık tütün, tütün toz ve

döküntüleri ile tütün mamulü kabul edilenlerin dışındaki tütün bitkisinden elde edilen tüm ürünlerin ithalatında da tütünün tabi olduğu esaslar uygulanır.

(6) Tütün ithalatı yapan firmaların, tütün ithalatı uygunluk onayı alınan tütünlerle ilgili olarak, aşağıda belirtilen kayıtları tutmaları ve bunları şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenen formlara kaydederek yazılı/elektronik ortamda Haziran ve Aralık ayları sonu itibariyle takip eden ayın on beşinci günü mesai saati bitimine kadar Bakanlığa bildirmeleri zorunludur:

a) İthalatı sonuçlanan tütünlerin, ithalat rejimi bazında toplam miktarı ve bedel bilgileri.

b) Kısmen veya tamamen rejim değişikliğine tabi tutulan tütünlerle ilgili bilgiler.

c) İthalatı kısmen veya tamamen yapılamayan tütünlerle ilgili bilgiler.

ç) Tütün mamulü üretiminde kullanılan tütünlerle ilgili bilgiler.

d) İthal edilen tütünlerden yurtdışına gönderilen tütünlerle ilgili bilgiler.

(7) Bu madde uyarınca Bakanlıktan tütün ithalatı uygunluk onayı alınması, ithalata ilişkin mevzuatta öngörülen diğer şartların yerine getirilmesi zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(8) Bakanlık, bu madde kapsamında yapılan iş ve işlemlerle ilgili olarak; ithalat, işleme, stoklama ve ihracat aşamalarında, numune almak dâhil her türlü teknik denetim ve analizleri yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

(9) Sekizinci fıkrada belirtilen teknik denetimin usul ve esasları, Bakanlık tarafından belirlenir.”

YEDİNCİ BÖLÜM Belge Saklama Süresi ve Denetim

Belge saklama süresi

MADDE 30 – (1) İlgili mevzuatında daha uzun bir saklama süresi öngörülmediği sürece, bu Yönetmelik uyarınca tutulması gereken tüm kayıtlar, verilen izin ve uygunluklar, talepler, stok listeleri, raporlar ile sair bilgi ve listeler, elektronik ortama aktarılmış kopyaları da dahil olmak üzere, tütün ticaret yetki belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından düzenlendikleri yılı takip eden yıldan itibaren beş yıl süreyle saklanmak zorundadır.

Denetim

MADDE 31 – (1) “Bakanlık”, alıcıya ait tütün alım yerleri, işleme tesisleri ve depoları ile mevzuat gereği tutulması gereken kayıtları her zaman denetlemeye yetkilidir. Denetim amacıyla “Bakanlık”tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgelerin verilmesi zorunludur.

(2) İthal edilen tütünlerle ilgili olarak “Bakanlık”tarafından istenecek bilgi ve belgeler ile yapılacak gözlem ve denetimlere, sınai veya ticari gizlilik mülahazalarıyla engeller konulamaz.

(3) Bu Yönetmelikte alıcılar tarafından “Bakanlığa” bildirimi istenilen bilgi, belge ve raporlar için ilgili maddede bir süre düzenlemesi yapılmamış ise, söz konusu bildirimlerin bir ay içinde “Bakanlığa” gönderilmesi zorunludur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Cezai Hükümler

İdari yaptırımlar

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlar hakkında 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde sayılan idari yaptırımlar uygulanır.

(2) İdari yaptırımlara ilişkin olarak 4733 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.”

DOKUZUNCU BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Tütün eksperine yaptırılacak işler

MADDE 33 – (1) Tütün eksperi olmayanlar, tütün alım ve satım muayenelerini, tütün vasıf, değer ve nevilerinin belirlenmesini ve tütün işleme, bakım, fabrikasyon eksperliği yapamazlar.

(2) Tütün ticareti yetki belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler, tütün alım ve satım muayenelerini, tütün vasıf, değer ve nevilerinin belirlenmesi iş ve işlemlerini tütün eksperlerine yaptırmak zorundadır.

(3) Tütün işlemesi ve bakımı ile tütün mamullerinin üretildiği iş yerlerinde mevzuatla tütün eksperinin yapması öngörülen işler tütün eksperine yaptırılır. Tütün Ticareti Yetki Belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler iş yeri, iş saati ve kapasite ile uyumlu olarak tütün eksperi çalıştırmak zorundadır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 34 – (1) 4/12/2002 tarihli ve 24956 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tütün Üretimi, Üretici Tütünlerinin Pazarlanması, İç ve Dış Ticareti, Denetimi ve Tütün Eksperliği ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Başvurularda sunulan bilgi ve belgeler

EK MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak başvurular; fiziki veya elektronik ortama aktarılmış bilgi ve belgeleri içerecek şekilde ıslak veya elektronik imzalı dilekçe ile yapılır.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak başvurularda istenen bilgi ve belgelere, ilgili kurum/kuruluşların elektronik ortamda kamu kurum ve kuruluşlarına erişim yetkisi vermesi halinde, başvuru sahibince bu bilgi ve belgelere erişim sağlayabilmek için gerekli bilgileri içeren beyan verilmesi yeterlidir.

Mevcut yönetmeliğin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınan yetki ve uygunluk belgeleri geçerli olup, yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kurumca güncellenir.

Yürürlük

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

"MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür."

EK-1

TÜRK TÜTÜNLERİ STANDARDINDA TANIMLANMIŞ MENŞELER VE ÜRETİM MERKEZLERİ

MENŞEİ	İL	ÜRETİM MERKEZLERİ
İzmir	Adıyaman	Merkez İlçe, Besni, Kahta, Samsat
	Aydın	Bozdoğan, Buharkent, Çine, Didim, Germencik, Karacasu, Kuyucak, Nazilli, Söke
	Balıkesir	Altıeylül, Ayvalık, Bigadiç, İvrindi, Karesi, Savaştepe, Sındırgı
	Denizli	Acıpayam, Akköy, Baklan, Bekilli, Beyağaç, Bozkurt, Buldan, Çal, Çameli, Çardak, Çivril, Güney, Kale, Merkezefendi, Pamukkale, Serinhisar, Tavas
	İzmir	Bayındır, Bergama, Beydağ, Buca, Dikili, Foça, Gaziemir, Karaburun, Kemalpaşa, Kınık, Kiraz, Menderes, Menemen, Ödemiş, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla
	Kütahya	Emet, Hisarcık, Simav
	Manisa	Ahmetli, Akhisar, Alaşehir, Demirci, Gölmarmara, Gördes, Kırkağaç, Köprübaşı, Kula, Salihli, Sarıgöl, Saruhanlı, Selendi, Soma, Şehzadeler, Turgutlu, Yunusemre,
	Muğla	Bodrum, Fethiye, Kavaklıdere, Menteşe, Milas, Seydikemer, Ula, Yatağan
	Uşak	Merkez İlçe, Eşme, Karahallı, Sivaslı, Ulubey
Düzce	Düzce	Merkez İlçe, Çilimli
Bursa	Balıkesir	Bandırma
	Bilecik	Merkez İlçe, Söğüt
	Bursa	İnegöl, Keles, Kestel, Mudanya, Mustafakemalpaşa, Nilüfer, Orhaneli, Osmangazi, Yenişehir, Yıldırım

Kocaeli	Karamürsel	
Sakarya	Geyve	
Agonya	Çanakkale	Yenice
Edirne	Edirne	Keşan
	Kırklareli	Merkez İlçe
	Tekirdağ	Malkara, Süleymanpaşa, Şarköy
Artvin	Artvin	Ardanuç, Borçka
Trabzon	Giresun	Şebinkarahisar
	Trabzon	Akçaabat, Ortahisar
Samsun (Evkaf, Maden, Canik)	Samsun	Alaçam, Atakum, Bafra, Canik, Çarşamba, Havza, İlkadım, Kavak, Ondokuzmayıs, Tekkeköy, Vezirköprü, Yakakent
Bafra	Samsun	Alaçam, Bafra, Yakakent
	Sinop	Merkez İlçe, Gerze
Gümüşhacıköy	Amasya	Gümüşhacıköy, Hamamözü, Merzifon
Taşova	Amasya	Taşova
	Tokat	Merkez İlçe, Erbaa, Niksar
Basma	Amasya	Gümüşhacıköy, Hamamözü, Merzifon, Taşova
	Bursa	Büyükorhan, İnegöl, Keles, Mustafakemalpaşa, Nilüfer, Orhaneli, Osmangazi, Yenişehir, Yıldırım

Çanakkale	Yenice	
Samsun	Havza, Vezirköprü	
Tokat	Merkez İlçe, Erbaa, Niksar,	
Bucak	Burdur	Bucak, Çeltikçi
Yayladağı	Hatay	Altınözü, Antakya, Arsuz, Defne, İskenderun, Samandağ, Yayladağı
	Osmaniye	Bahçe, Düziçi
Adıyaman	Adıyaman	Merkez İlçe, Besni, Çelikhan, Gerger, Gölbaşı, Kahta, Samsat, Sincik, Tut
	Malatya	Akçadağ, Battalgazi, Doğanşehir, Yeşilyurt
Silvan	Batman	Merkez İlçe, Beşiri, Kozluk, Sason
	Diyarbakır	Bismil, Hazro, Kocaköy, Kulp, Lice, Silvan
	Siirt	Baykan, Kurtalan
Mardin	Mardin	Kızıltepe, Mazıdağı, Savur
Bitlis	Bitlis	Merkez İlçe, Hizan, Mutki, Tatvan
Muş	Bitlis	Güroymak
	Bingöl	Solhan

Muş	Merkez İlçe, Hasköy	
Şemdinli	Hakkari	Derecik, Şemdinli

EK-2

TÜRK STANDARDINDA YER ALMAYAN TÜTÜNLER VE ÜRETİM MERKEZLERİ

TÜTÜN TİPİ	İL	ÜRETİM MERKEZLERİ
Hasankeyf	Gaziantep	Şahinbey, Şehitkamil
Tömbeki	Hatay	Arsuz, İskenderun, Samandağ
Virginia	Adıyaman	Merkez İlçe, Besni, Kâhta, Samsat
	Batman	Merkez İlçe, Beşiri, Kozluk, Sason
	Burdur	Merkez İlçe, Bucak, Çeltikçi
	Diyarbakır	Bağlar, Bismil, Ergani, Hazro, Kayapınar, Kocaköy, Kulp, Lice, Silvan, Sur, Yenişehir
	Düzce	Merkez İlçe, Cumayeri, Çilimli, Gölyaka, Gümüşova, Kaynaşlı, Yığılca
	Kırklareli	Merkez İlçe, Babaeski, Lüleburgaz, Pınarhisar
	Siirt	Baykan, Kurtalan
Burley	Balıkesir	Balya, Gönen, Manyas
	Sakarya	Adapazarı, Akyazı, Arifiye, Erenler, Ferizli, Geyve, Hendek, Karasu, Pamukova, Serdivan, Söğütlü
Puroluk	Rize	Pazar

EK-3

ÜRETİCİ TÜTÜNLERİNİN MENŞELERE GÖRE DENKLEME TARZLARI

Tütünler, boyut ve su tutma özelliklerine göre, üreticiler tarafından aşağıdaki biçimlerde denklenirler.

(1) Ege Bölgesi Tütünleri: İzmir tarzı dizi dengi, kalıp biçiminde veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denklenir. İzmir tarzı dizi denklerin boyu 70 cm, eni 40 cm, denk ağırlığı 50-55 kg'dır. Karton kutunun ağırlığı azami 30 kg'dır.

(2) Karadeniz Bölgesi Tütünleri: Trabzon ve Artvin tütünleri, İskenderiye tarzı bağsız demet veya sırapastal; Taşova tütünleri İskenderiye tarzı bağsız demet veya sırapastal veya Rumeli tarzı dizi, diğerleri Rumeli tarzı dizi biçiminde veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denklenir.

a) Bu bölgeye giren Trabzon tütünleri denk boyu 100 cm, eni yaprak boyutuna göre 45-55 cm, denk ağırlığı 30-40 kg'dır.

b) İskenderiye tarzında denklenen diğer tütünlerin denk boyu 100 cm, eni yaprak boyutuna göre 40-50 cm, denk ağırlığı 20-30 kg'dır.

c) Rumeli tarzı dizi olarak denklenen tütünlerin denk boyu 60 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-30 cm, denk ağırlığı 15-25 kg'dır.

ç) Bu bölgedeki Gümüşhacıköy ve Basma tütünlerinin denk boyu 50 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-25 cm, denk ağırlığı 15-25 kg'dır.

d) Karton kutu biçiminde yapılacak denklemede kutu ağırlığı azami 25 kg'dır.

(3) Marmara Bölgesi Tütünleri: Rumeli tarzı demet veya sırapastal veya Rumeli tarzı dizi veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denklenir. Demet veya sırapastal olarak denklenecek tütünlerde denk boyu 50 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-35 cm, denk ağırlığı 15-30 kg'dır. Dizi olarak denklenecek tütünlerde ise denk boyu 60 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-30 cm, denk ağırlığı 15-25 kg'dır. Karton kutu biçiminde denklenecek tütünlerde kutu ağırlığı azami 25 kg'dır.

(4) Doğu ve Güney-Güneydoğu Anadolu Bölgesi Tütünleri: İskenderiye tarzı bağsız demet veya sırapastal veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denklenir. Denk boyu 100 cm, eni yaprak boyutuna göre 40-50 cm, denk ağırlığı 30-40 kg'dır. Karton kutu biçiminde yapılacak denklemelerde kutu ağırlığı azami 25 kg'dır.

(5) Türk Tütünleri standardında tanımlanmamış menşelere ait üretici tütünleri, yaprak boyutu ve su tutma özelliklerine bağlı olarak yukarıda sayılan denkleme tarzlarından herhangi birine göre

denklenebilir.

EK-4

TÜTÜNLERDE AZAMİ FİRE ORANLARI

MENŞEİ	DEPO (BAKIM) FİRELERİ		İŞLEME FİRELERİ (%)
	BİRİNCİ 6 AY İÇİNDE (%)	İKİNCİ 6 AY İÇİNDE (%)	
İzmir	5	3	10
Artvin, Bafra, Basma, Samsun (Canik, Evkaf, Maden)	5	4	10
Gümüşhacıköy, Taşova, Trabzon	6	4	10
Agonya, Bursa, Düzce, Edirne	6	5	10
Bitlis	7	5	10
Muş	10	6	11
Bucak, Mardin, Şemdinli, Silvan	10	6	11
Adıyaman	8	6	10
Yayladağı	7	4	10
Tömbeki	9	6	10
Virginia	9	4	11
Burley	10	4	11

(1) İşlenmemiş tütünlerin depo (bakım) firesi hesaplarında birinci altı ayın başlangıcı olarak, tütünlerin üreticiden alıcının zimmetine intikal tarihi ve bu tarihteki tartı kilosu esas alınır. Takip eden her yıl için depo (bakım) firesi %1,5 olarak hesaplanır.

(2) İşlenmiş tütünlerde, işleme çıkış tarihinden itibaren birinci yıl içinde uygulanacak depo (bakım) firesi, işleme çıkış kilosu esas alınarak, çizelgedeki ikinci altı aya ilişkin rakamlar üzerinden hesaplanır. Takip eden her yıl için depo (bakım) firesi %1,5 olarak hesap edilir.

(3) Homojenize tütün, şişirilmiş tütün ve şişirilmiş tütün damarında üretim çıkış tarihinden itibaren uygulanacak depo (bakım) firesi, üretimden çıkış kilosu esas alınarak, birinci altı ay içinde %1, ikinci altı ay içinde %0,5 ve takip eden her yıl için %1 olarak hesaplanır. Anılan tütünlerin ithal edilmesi durumunda, ithalat kilosu üzerinden yıllık %1 fire hesap edilir.

(4) Sak ile hasat edilen Hasankeyf tipi tütünlerde, işleme (çöp) firesi %45 olarak hesap edilir. İşlenmemiş Hasankeyf tipi tütünlerde, tütün alım tarihinden itibaren uygulanacak depo (bakım) firesi, alım kilosu esas alınarak, birinci yıl içinde %25, ikinci yıl içinde %15 ve takip eden her yıl için %5; İşlenmiş Hasankeyf tipi tütünlerde, işleme çıkış tarihinden itibaren uygulanacak depo (bakım) firesi, işleme çıkış kilosu esas alınarak, birinci yıl içinde %20, ikinci yıl içinde %12 ve takip eden her yıl için %2 olarak hesaplanır.

(5) Tütünlerin taşınmasında; her taşıma için, ambalaj karton kutu ise %0,5 farklı ambalajlamalarda ise %1,5 oranları üzerinden yol firesi hesaplanır.

(6) Çizelgede yer alan menşelerin dışında, farklı bir tütün tipine yaygın üretim izni verildiğinde, gerekli düzenleme **Bakanlık** tarafından yapılır.

EK-5

TEK BAŞINA KIYILIP İÇİLEBİLME VASFINA SAHİP TÜTÜN ÇEŞİTLERİNİN ÜRETİLDİĞİ MERKEZLER

TÜTÜN ÇEŞİDİ	İL	ÜRETİM MERKEZLERİ
Adıyaman	Adıyaman	Merkez İlçe, Besni, Çelikhan, Kahta, Samsat, Sincik
	Malatya	Akçadağ, Doğanşehir
Agonya	Çanakkale	Yenice
Artvin	Artvin	Ardanuç, Borçka
Bitlis	Bitlis	Merkez İlçe, Hizan, Mutki
Düzce	Düzce	Merkez İlçe, Çilimli
Mardin	Mardin	Kızıltepe
Muş	Muş	Merkez İlçe
	Bingöl	Solhan
Silvan	Diyarbakır	Kocaköy, Kulp, Lice, Silvan
	Batman	Sason
Şemdinli	Hakkari	Şemdinli
Yayladağı	Hatay	Altınözü, Yayladağı"

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.